
NIEUWSBRIEF RUSSISCH EREVELD

Jaargang 1, No. 3, augustus 2004

---

1. Bezoek Nanojan aan ereveld

Saak Karapetovitsj Nanojan bracht in mei een bezoek aan het Russisch Ereveld in Leusden. De 76-jarige Rus knielde er voor het eerst in zijn leven neer bij het graf van zijn broer, Sovjetsoldaat Bogos Nanojan.

Saak nam ruim zestig jaar geleden afscheid van zijn oudere broer en zag hem nooit meer terug. Pas enkele maanden geleden konden wij hem vertellen dat Bogos op 15 mei 1945 in de Duitse plaats Bad Lippspringe op 21-jarige leeftijd was overleden en dat hij in Leusden een laatste rustplaats had gekregen.

Geëmotioneerd legde Nanojan bloemen bij het graf van zijn broer, die decennia lang als vermist te boek stond. Tijdens de Stille Tocht op 4 mei liep de dankbare Rus in gezelschap van burgemeester De Vet van Leusden en locoburgemeester De Wilde (Amersfoort) over het ereveld naar het graf van Bogos. Gezamenlijk gedachten zij hem.

Op 9 mei was Nanojan, die afkomstig is uit de zuidelijke Russische provincie Rostov, ook aanwezig tijdens de Russische herdenking van de Tweede Wereldoorlog. Die werd voor het eerst afgesloten met een receptie in de grote aula van de Amersfoortse begraafplaats Rusthof. Bezoekers kregen zo de gelegenheid met elkaar na te praten, hetgeen door velen op prijs werd gesteld.

De nieuwe ambassadeur van de Russische Federatie, Kirill Gevorgjan, besteedde in zijn toespraak extra aandacht aan de komst van Nanojan naar Leusden. Niet eerder was immers een nabestaande van een van de 865 in Leusden begraven oorlogsslachtoffers aanwezig tijdens de herdenking op 9 mei. Nanojan maakte van de gelegenheid gebruik de ambassadeur te vragen de inscriptie van de grafsteen van zijn broer te wijzigen. Deze bevat een aantal fouten, waaraan Nanojan zich stoort. In plaats van Bogos Nanojan vermeldt de grafsteen Degos Nanajan. Ook aan medewerkers van de Oorlogsgravenstichting vroeg Saak om vervanging van de steen.

Ambassadeur K. Gevorgjan beloofde Nanojan direct zijn medewerking. Tijdens een bezoek aan Moskou meldde Gevorgjan recentelijk dat hij de Oorlogsgravenstichting reeds officieel heeft gevraagd voor correctie van de inscriptie zorg te dragen.

Ambassadeur van Rusland K. Gevorgjan.

2. Renovatie ereveld

De Russische overheid heeft opnieuw geld beschikbaar gesteld voor renovatiewerkzaamheden op het ereveld. De Russische ambassade zou het grind willen laten verwijderen en het middenpad willen betegelen. Ook zou een aantal beschadigde grafstenen worden vervangen. Naar verluidt kost de gehele 'operatie' enkele tienduizenden euro's. In de afgelopen jaren werd vaker Russisch geld in het ereveld gestoken. Zo werd onder meer een nieuwe grasmatt gelegd. Ook ontstond een doorgang van het ereveld naar de algemene begraafplaats Rusthof - en de Nederlandse en geallieerde oorlogsgraven aldaar - door een deel van de muur rond het ereveld weg te halen.

3. Families gevonden in Kazachstan

Het totaal aantal opgespoorde families van in Leusden begraven soldaten is opnieuw opgelopen. Zestig families zijn nu ingelicht over het lot van hun vermiste. Voor het eerst zijn ook familieleden in de voormalige Sovjetrepubliek Kazachstan gevonden.

In de stad Almaty vonden we drie dochters van Dmitri Chmel. Nadezjda (geboren in 1928), Aleksandra (1934) en Valentina (1938) wisten niet anders dan dat hun vader vermist was geraakt tijdens de Tweede Wereldoorlog. Nu hoorden ze dat hun vader pas stierf nadat Amerikaanse troepen hem hadden bevrijd uit krijgsgevangenschap. Op 13 juni 1945 bezweek hij in of nabij de Duitse stad Bielefeld aan tuberculose.

Elders in Kazachstan, in de stad Oest-Kamenogorsk, slaagden we erin een zus en een zoon van Konstantin Boetorin te informeren over diens lot. Ook Boetorin overleed aan TBC, op 14 mei in de Duitse plaats Bad Lippspringe. De opsporing van beide families was niet mogelijk geweest zonder de belangstelling en inspanning van de consul-generaal van Kazachstan in Amsterdam, Daoelet Batrasjev.

Onlangs boekten wij ook succes in de noordelijke Russische deelrepubliek Komi. Een zus van Georgi Elfimov weet sinds kort dat hij in Leusden begraven ligt. Elfimov overleefde de verschrikkingen van een Duits krijgsgevangenkamp. Van daaruit werd hij in mei 1945 naar Lüdenscheid gebracht, waar hij aan tuberculose overleed.

In Oekraïne konden we een zus van Semjon Klimjonov inlichten. Ook de zieke Klimjonov overleed in Lüdenscheid na krijgsgevangenschap.

Eerder al, in mei, vonden we in de Siberische provincie Boerjatië, grenzend aan Mongolië, een nicht van Idam Tsjagdoerov (zie portret). Tsjagdoerov werd geboren in Oelan-Oede en stierf op 26-jarige leeftijd, eveneens in Lüdenscheid.

Chmel, Boetorin, Elfimov, Klimjonov en Tsjagdoerov werden door Amerikaanse troepen overgebracht naar Margraten, zuid-Limburg. Eind 1947, begin 1948 werden zij op het Russisch Ereveld in Leusden herbegraven.

Soldaat Idam Tsjagdoerov.

4. Bezoek aan nabestaanden Rostov

In juni brachten wij een bezoek aan nabestaanden van twee in Leusden begraven soldaten. We zochten Saak Nanojan op in Tsjaltyr, een Armeense nederzetting in de zuidelijke provincie Rostov. Nanojan was zoals hierboven beschreven in mei in Nederland om het graf van zijn vader te bezoeken.

Ook bezochten we twee dochters van Grigori Rjabokonev in het dorp Majsji, dat onderdeel uitmaakt van de mijnstad Sjachtjy. In januari hadden we hen opgespoord en verteld over het graf van hun vader. Ook zij zouden graag naar Nederland komen om het graf van hun vader te bezoeken, maar zijn daar financieel niet toe in staat.

NIEUWSBRIEF RUSSISCH EREVELD

© Remco Reiding, 2004

De nieuwsbrief is alleen per e-mail te ontvangen: russisch_ereveld@hotmail.com

Voor informatie, vragen, opmerkingen en suggesties: russisch_ereveld@hotmail.com

Wilt u het onderzoek financieel ondersteunen?

Bankrekening: 3729.39.678

T.n.v.: R. Reiding

O.v.v.: Russisch Ereveld